



Datum: 5 mei 2021

Betreft: Brief van Natuurorganisaties over de RES 1.0 van Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid

Geacht Raadslid,

De natuurorganisaties in de provincie Noord-Holland zijn over het algemeen positief over de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0. We constateren dat in de RES 1.0 een ambitieuze doelstelling voor het opwekken van duurzame energie op land is opgenomen en (in vergelijking met de concept RES 1.0) meer rekening wordt gehouden met natuur en landschap in Noord-Holland.

Tegelijk zijn er nog een aantal zoekgebieden in natuurgebieden en waardevolle landschappen overgebleven. Het gaat om het volgende zoekgebied op de RES kaart van Noord-Holland Noord: zonne-atollen op het IJsselmeer (regio Kop van Noord-Holland nr. 6). Op de RES kaart van Noord-Holland Zuid gaat het om de volgende zoekgebieden: Windmolens bij de Nes (regio Zaanstreek-Waterland nr. 2) en Windmolens in het IJmeer (regio Amsterdam nr. 4c). Wij vragen u als raad niet akkoord te gaan met deze zoekgebieden uit de RES 1.0 en hiervoor andere meer geschikte plekken aan te wijzen (zie hiervoor de Visiekaart [Zon](#) en [Wind](#) van natuur- en milieuorganisaties).

Verder roepen we op om de participatie en lokaal eigendom ook na het vaststellen van de RES 1.0 op lokaal niveau verder vorm te geven, zodat draagvlak voor duurzame energieprojecten kan worden gestimuleerd.

In deze brief willen wij, de Milieufederatie Noord-Holland, Natuurmonumenten, Stichting Landschap Noord-Holland, Stichting Goois Natuurreservaat en Vogelbescherming Nederland, onze algemene boodschap omtrent de RES 1.0 weergeven en vragen we u deze boodschap in te brengen in de komende raadsvergadering over de RES.

Energietransitie is noodzakelijk

Om de opwarming van de aarde te beperken tot anderhalve graad en om het doel van 49% minder CO₂-uitstoot in 2030 te halen, is vanaf nu maximale energiebesparing en opschaling van duurzame energie nodig. Wind op zee wordt al maximaal opgeschaald. Bovendien kan bij volledige benutting de Noordzee voorzien in 40-60 procent van de totale energiebehoefte van Nederland. Zon en wind op land zijn dus nodig om fossiele energie uit te bannen. Het invullen van de doelstelling voor hernieuwbare energie op land is absoluut noodzakelijk om aan de klimaatverplichtingen te voldoen.

Verhoog de ambitie

Naast de zoekgebieden die in de RES 1.0 zijn aangegeven, zien we nog mogelijkheden om zon en wind opstellingen te plaatsen in Noord-Holland. De natuurorganisaties hebben een kaart ontwikkeld waarop is aangegeven waar deze ruimte zich bevindt buiten natuurgebieden om (zie Visiekaart).

Voorbeelden hiervan zijn de Schermer, de Purmer, en het gebied tussen Alkmaar en Schagen. We roepen op om meer onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor zon en wind in deze gebieden, gezamenlijk met lokale stakeholders. Ook in de gebieden waar vanwege bodemdaling, recreatie of landschapsherstel al een opgave ligt, zijn er kansen voor een integrale ontwikkeling waar duurzame energie deel van uitmaakt.

Daarnaast vragen we meer aandacht voor zon op daken. Dit wordt vaak aangeduid als 'laaghangend fruit'. Echter, er zijn nog veel knelpunten die de ontwikkeling van zon op daken belemmeren, met name bij bedrijven. De Rijksoverheid is aan zet om knelpunten op het gebied van wet en regelgeving zo snel mogelijk op te lossen. Gemeenten zouden, naar voorbeeld van onder andere de gemeenten Den Helder, Hollandse Kroon, Schagen en Texel, zon op daken verder kunnen stimuleren door de opgave gebiedsgericht en integraal op te pakken.

Geen zon en wind in natuurgebieden (Natura-2000 en NNN)

Het plaatsen van wind en zon in natuurgebieden zoals het IJsselmeer, Markermeer en IJmeer heeft grote gevolgen voor de water- en trekvogels. Windmolens veroorzaken slachtoffers en vormen een barrière voor trekvogels. Open water is essentieel als rust-, broed- en foerageergebied; watervogels zijn bang voor obstakels. Dus ook voor zonnepanelen. Daarom zijn wij tegen deze plannen. Andere voorbeelden van onwenselijke zoekgebieden voor wind in waardevolle landschappen zijn de dijk naar Marken en in het weidevogelgebied bij Ouderkerk aan de Amstel. Ook hier zijn wij op tegen, want het kan niet zo zijn dat we de klimaatcrisis oplossen en tegelijk de biodiversiteitscrisis verergeren.

Nieuwe projecten moeten natuurwaarden versterken

Nieuwe energieprojecten moeten de kwaliteit van het landschap versterken en de biodiversiteit verbeteren. Deze voorwaarden dienen gemeenten op te nemen in hun beleid en hun vergunningsvoorwaarden omtrent duurzame energieprojecten. Door projecten landschappelijk in te passen en natuurinclusief te ontwerpen is het mogelijk om het opwekken van energie en het versterken van de natuur te combineren. Een mooi voorbeeld is het concept Energietuinen.

De natuur- en milieuorganisaties en brancheorganisatie Holland Solar hebben een gedragscode opgesteld waardoor zonneparken een positieve bijdrage kunnen leveren aan de biodiversiteit. Door bijvoorbeeld genoeg ruimte over te houden rond de panelen, kan licht en water nog de bodem bereiken. Hierdoor blijft het bodemleven intact.

Wij vragen u de voorwaarden uit deze gedragscode in uw gemeentelijk beleid op te nemen. Hierdoor wordt voorkomen dat zonneparken worden ontwikkeld zonder rekening te houden met bewoners, landschap, bodem en biodiversiteit.

Tot slot

De energietransitie staat pas aan het begin. Met de huidige ambitie voorzien we in slechts 10,2% procent van de totale energiebehoefte in Noord-Holland. Dat betekent dat er ook na de RES 1.0 nog volop ruimte en draagvlak nodig is voor nieuwe initiatieven voor zon en wind op land. Nu maximaal inzetten op participatie, lokaal eigendom en het ontzien van waardevolle landschappen en natuurgebieden is noodzakelijk om de energietransitie te laten slagen.

We willen u daarom vragen om landschappelijke inpassing, versterking van natuurwaarden en minimaal 50% lokaal eigendom door gemeenten te borgen door het opnemen van beleidsregels in

uw ruimtelijk beleid. Om u een handje te helpen voegen we drie moties bij, die u kunt gebruiken om de zoekgebieden aan te passen en lokaal eigendom en nieuwe zoekgebieden te stimuleren.

Neem voor meer informatie contact op met:

Met vriendelijke groet,